

Børne- og Socialministeriet

Enhed
Familier

Sagsbehandler
Merethe Johansen

Sagsnr.
2016 - 8435

Doknr.
430225

Dato
05-12-2016

Notat om lovgivning og procedure i de andre nordiske lande i sager, hvor den ene forælder forvolder den anden forælders død

Til brug for besvarelse af SOU alm. del. spørgsmål nr. 94 har Børne- og Socialministeriet rettet henvendelse til professor Marianne Holdgaard, Aalborg Universitet, idet der i udvalgets spørgsmål henvises til hendes udtalelser i Kristelig Dagblads artikel af 13. oktober 2016: "Ekspertes: Børn svigtes stadig, når én forælder har dræbt den anden".

Marianne Holdgaard har til ministeriet oplyst, at hendes udtalelser skal ses i sammenhæng med, at hun har villet formidle en generel kritik. Hun har videre oplyst, at hun ikke er i besiddelse af konkrete oplysninger/erfaringer fra andre lande med sager, hvor den ene forælder forvolder den anden forælders død.

Børne- og Socialministeriet har herefter indhentet bidrag fra de andre nordiske lande om lovgivning og procedure i sager, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død. Bidragene er overordnet gengivet nedenfor.

1. Finland

Der findes i finsk ret ikke særregler, som regulerer de situationer, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død. Der findes heller ikke særlige procedurer herfor.

Sager, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død, og hvor der er behov for at tage vare på barnet, håndteres af de sociale myndigheder. Et barn kan anbringes akut i familiepleje eller på en institution. Hvis barnet anbringes, medfører det ikke, at forældrene fratages deres forældremyndighed, men beslutninger på barnets vegne tages af de sociale myndigheder.

2. Island

Der findes i islandsk ret ikke særregler, som regulerer de situationer, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død. Der findes heller ikke særlige procedurer herfor.

3. Norge

Har den ene forælder forvoldt den anden forælders død, skal retten – efter underretning fra politiet om dødsfaldet – af egen drift tage sagen op og træffe en midlertidig afgørelse om forældremyndighed. Dette gælder, uanset om den efterlevende forælder havde del i forældremyndigheden eller ej. Både den efterlevende og andre kan kræve at få del i forældremyndigheden.

Rettens afgørelse træffes ud fra en vurdering af, hvad der er bedst for barnet, og den efterlevende forælder har ikke en fortrinsstilling til at få forældremyndigheden. Når den efterlevende forælder har forvoldt den anden forælders død, kan den efterlevende forælder kun beholde eller få forældremyndigheden, hvis det klart er bedst for barnet. Hensigten hermed er at tydeliggøre, at det ikke generelt kan antages, at det vil være positivt for barnet, at den efterlevende forælder får forældremyndigheden i disse tilfælde. Afgørelsen træffes ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for barnet.

Retten kan bestemme, at ingen skal have forældremyndigheden. I sådanne tilfælde skal retten meddele afgørelsen til de sociale myndigheder, som så skal drage omsorg for barnet. De sociale myndigheder skal placere barnet efter almindelige regler herom i barneloven.

4. Sverige

Der findes i svensk ret ikke særregler, som regulerer de situationer, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død.

I disse situationer kan retten efter anmodning fra de sociale myndigheder træffe afgørelse om at ændre forældremyndigheden, hvis en forælder udøver forældremyndigheden på en sådan måde, at vedkommende gør sig skyldig i misbrug eller forsømmelse eller i øvrigt udøver omsorg for barnet på en sådan måde, at det medfører fare for barnets helbred eller udvikling.